

[Helle Degn]

jeg kunne forstå på udenrigsministerens tidligere indlæg, er dette et princip, som ikke er til debat i dag.

(Kort bemærkning).

Glønborg (KRF):

Jeg synes ikke, udenrigsministeren skal tage min glæde fra mig, for jeg er virkelig glad for, at drilleriet er forbi, men baggrunden for det er jo, at det har eksisteret. Man skal være glad for glemselens mulighed, og jeg er glad for, at der er nogle, der har glemt. Men nu var det os, der var i klemme i januar måned på grund af et drilleri om nedsættelsen af ulandsbistanden; der var nogle, som syntes, det kunne være meget, meget, meget interessant at børe meget stærkt i vores specielle situation som mindste parti i en regering.

Jeg blev dog også glad til sidst den dag, fordi jeg følte, at ulandene vandt. Men hvis man påstår, at der ikke blev drillet i tiden omkring 18. januar 1988, synes jeg, man er lidt for hurtig til at glemme. Vi er nogle, der har husket det, men o.k., det er tilgivet. Jeg vil imidlertid have lov at glæde mig over, at det er slut.

Hermed sluttede forhandlingen.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) *Forespørgsel nr. F 10:*

Forespørgsel til udenrigsministeren:

»Hvilke oplysninger kan udenrigsministeren give på baggrund af Danidas handlingsplanarbejde?«

Af Helle Degn (S), m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 9/11 88. Fremme af forespørgslen vedtaget 15/11 88).

Formanden:

Denne sag udgår af dagsordenen, idet forespørgslen er taget tilbage som tidligere meddelt af forespørgerne og dermed er bortfaldet.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) *Første behandling af beslutningsforslag nr. B 23:*

Forslag til folketingsbeslutning om opfølgning af Danidas handlingsplan.

Af Riishøj (SF) m.fl.
(Fremsat 15/11 88).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg skal blot ganske kort henvise til den debat, vi lige har haft. Der er flere spørgsmål, der er rejst i beslutningsforslaget, som vel med fordel kan tages op til diskussion under det videre udvalgsarbejde.

Helle Degn (S):

Også jeg skal henvise til mine indlæg under redegørelsesdebatten.

Jeg deler de bekymringer, SF gør sig vedrørende fattigdomsorienteringen, som nævnes i det første punkt.

Det andet punkt, angående landevalget, synes jeg også debatten har afspejlet at vi kommer til, og vi ser frem til en mere nuanceret og kvalificeret dialog om dette spørgsmål, end en redegørelsesdebat kan give grundlag for.

For det tredje nævner SF, at man ønsker en uvildig bedømmelse, og her vil jeg henvise til det forslag om et forum, som Socialdemokratiet har stillet forslag om.

Om det fjerde punkt vil jeg sige, at vi er delvis enige i det med den konkrete udmøntning, og vi vil gerne se lidt på, om de aspekter, som er nævnt i SF's forslag, bliver tilgodeset.

Sidst, men ikke mindst, foreslår SF, at regeringen inden udgangen af 1989 skal give en redegørelse. Jeg vil her henstille til SF, at vi koncentrerer os om at udmønte den debat, vi har haft, i reelle projekter og beslutninger i den kommende tid i Folketingets Udenrigsudvalg, og også for så vidt angår administrationen tror jeg, det er vigtigt, at vi koncentrerer os om at få noget fornuftigt ud af den arbejdsopgave, vi netop har stillet os.

Fischer (KF):

Vi har haft en meget positiv debat om udenrigsministerens redegørelse, og der skal nu foregå en debat i Folketingets Udenrigsudvalg om disse mange forhold. Jeg betragter ikke SF's forslag som et særlig konstruktivt bidrag til den videre drøftelse, og vi afviser det.

Bjørn Elmquist (V):

Jeg skal blot henholde mig til det, jeg sagde under redegørelsesdebatten.

Mogens Elvensø (FP):

I den debat, vi haft i dag, er der mange gange brugt benævnelsen den tredje verden, og det har tit undret mig, hvor man har dette begreb fra; man havde jo også noget, der hed det tredje rige. Det har så givet mig anledning til at undersøge, hvor denne betegnelse er opstået henne.

Den første verden, det er Vesten med dens uhyggelige rovgriske kapitalisme, siger opfinderne af begrebet. Den anden verden, det er de totalitære socialistiske lande med deres slavelejre. Det var progressive franske journalister i 1950'erne, der opfandt begrebet den tredje verden, og da det jo var tidligere kolonifolk og naturfolk, var det etisk og moralsk rigtigt at kalde disse folk for frie folk, fredelige folk, alliancefri folk og flittige folk, som var rensset både for kapitalisme og for stalinisme.

Historikeren Poul Johnson siger om dette begreb, at det faktisk er verbal taskenspillerkunst. Det var nærmest folk af ikkehvid herkomst, og de havde alene af den grund opnået international højagtelse i modsætning til den hvide befolkning rundt om Atlanterhavet.

En politik imod disse hvide og deres venner bliver i den engelsktalende del kaldt antiatlantwhite, og når B 23, som er fremsat af SF, ikke vil bruge bistandsmidler på Thailand, Costa Rica, Egypten, Filippinerne, Indonesien og Burma, men kun på landene syd for Afrika, altså de socialistiske diktaturstater, er det et tydeligt udslag af denne antiatlantwhite holdning. De andre lande er jo noget vestligt orienteret, og derfor er det da meget naturligt, at SF ikke synes, de skal have bistand. Og Burma, der efter 30 års socialistisk styre er sunket ned til at blive et af de fattigste lande, kan altså efter SF's mening slet ikke støttes, og det skyldes selvfølgelig, at der har været oprør i Burma mod det socialistiske styre.

Man giver fra Danida 6 mia. kr. i ulandsstøtte, men Danida er jo ikke de eneste, der giver en sådan støtte, den anden er bare skjult. Vi har noget, der hedder Nordisk Investeringsbank, og jeg har lige set i et blad, jeg har fået tilsendt derfra, at den lige har bevilget 65 mio. US-dollar, altså ca. 420 mio. kr., til Sovjetunionen. Hertil skal Danmark altså også bidrage, og det

er jeg meget, meget opmærksom på, for Sovjet har jo råd til både at bygge stor flåde og lave store militære programmer, herunder satellitprogrammer, men alligevel skal vi gennem Nordisk Investeringsbank støtte dette land.

Og nu har jeg også set, at der til næste år i tilslutning til Nordisk Investeringsbank oprettes noget, der hedder Nordisk Udviklingsfond, og den skal yde 35-40-årige lån til ulandene.

Der findes altså rundt om i finanslovsforlaget en række skjulte tilskud til ulandene, og jeg kan yderligere nævne Investeringsbanken i EF, FAO og Landbrugsministeriet. Alle disse steder er der sat penge til side, der bliver brugt i ulandene, men som ikke er med i de direkte bevilninger til dem.

Også disse ting vil vi i vores parti følge meget interesseret.

Jørgen Estrup (RV):

En debat skal man jo slutte, mens den endnu er god, men jeg tror slet ikke, det er gået op for Fremskridtspartiet, at debatten var god, i hvert fald har man sendt nye spillere på banen. Jeg tror, vi skal sige, at kampen er slut, og at vi nu i god ro og orden vil gå videre til udvalgsarbejdet og blot konstatere, at SF har fremsat et forslag, som rummer en række yderst fornuftige punkter, som nok i høj grad er præget af løsningen af handlingsplanen. En del af det, SF siger i deres forslag, er i dag gendrevet, og derfor tror jeg også, vi kan få et frugtbart udvalgsarbejde.

Jeg deler SF's opfattelse af, at Afrika ikke må lades i stikken, at de ikke kan stå på egne ben, sådan som situationen udvikler sig, og det hensyn tror jeg også vi vil kunne tage med under udvalgsarbejdet.

Jette Pors (CD):

Jeg er helt enig med hr. Jørgen Estrup i, at det var en god redegørelsesdebat, og jeg går kun på talerstolen for at henvise til det, hr. Duetoft sagde i sit indlæg, og til arbejdet i udvalget.

(Kort bemærkning).

Mogens Elvensø (FP):

Jeg vil sige til hr. Jørgen Estrup, der siger, at kampen er slut, at det er den måske for i år, men til næste år bliver der bevilget yderligere og forøgede tilskud. Kampen bliver aldrig slut, for vi

[Mogens Elvensø]

får aldrig stoppet dette mærkværdige, at man tager pengene fra skatteborgerne, ødelægger vores konkurrenceevne og låner penge i udlandet, som man så forærer væk. Den kamp bliver aldrig slut, hr. Jørgen Estrup!

Glønborg (KRF):

Det er jo ikke første gang, jeg står her og siger, at jeg synes, SF har skrevet en lang række fornuftige ting, men at jeg ikke synes, vi behøver at vedtage det i form af folketingsbeslutning lige nu.

Jeg vil egentlig sige det samme i dag. Jeg synes, at dette er et konstruktivt bidrag til den diskussion, vi skal igennem, men jeg tror ikke, det tjener noget formål at lave det til en beslutning lige her og nu. Jeg er imidlertid sikker på, at vi kan støtte hinanden i mange af de ting, der er fremført her.

Birgitte Husmark (SF):

I modsætning til hr. Mogens Elvensø vil jeg nøjes med at forholde mig til vores eget forslag og så sige, at når SF har fremsat dette forslag til folketingsbeslutning om opfølgning af Danidas handlingsplan, er det, fordi vi, da vi modtog handlingsplanen, kunne se, at det var nødvendigt at understrege fattigdomsmålsætningen. Jeg vil godt citere fattigdomsmålsætningen, sådan som den står i den første af målsætningspindene i Danidas handlingsplan, side 3:

»- at skabe varig forbedring af de økonomiske og sociale vilkår for verdens fattigste befolkningsgrupper gennem en langsigtet, vedvarende, målrettet og effektiv indsats, der søger at bistå de pågældende landes egen mobilisering af menneskelige og naturgivne ressourcer.«

Det er det, vi med vores beslutningsforslag vil sikre bliver grundlaget for den bistand, vi yder fra dansk side, og vi vil med vort beslutningsforslag sikre en grundigere behandling af Danidas handlingsplan gennem en udvalgsbehandling.

Udenrigsministeren har jo i sin redegørelse til Folketinget erkendt, at spørgsmålet om valg af modtagerlande kræver en grundigere diskussion, og her må SF da også tilslutte sig det kor af glade mennesker, som har været så stort og fuldtonende i dag, for det forslag om landevalg, som foreligger i Danidas handlingsplan, trænger til en grundig diskussion.

Så vil jeg sige, at vi ud over det også har været bekymret og stadig er bekymret over, at man i Danidas forslag til handlingsplan kan skrive, at det er »hensynet til at fremme dansk erhvervslivs deltagelse i bistandsfinansierede aktiviteter og dermed dansk beskæftigelse« og videre: »at bistandsindsatsen på lidt længere sigt kan skabe grundlag for en kommercielt finansieret dansk eksport«, fordi det, vi siger, er, at det skal være helt lysende klart, at dette erhvervshensyn skal underordnes fattigdomsmålsætningen, og at erhvervsleverancerne skal være af en art, så de kan betjenes og vedligeholdes af den lokale befolkning.

Det skal ikke være erhvervsstøtte på erhvervenes betingelser. Det skal være på modtagerlandenes og de lokale befolkningers betingelser. Det er de ting, som vi ønsker skal indgå i Udenrigsudvalgets arbejde.

I øvrigt vil vi takke for den stort set positive modtagelse, som vort forslag har fået, og se frem til en god udvalgsbehandling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udenrigsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 81:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven. (Legemsindgreb).

Af justitsministeren (Ninn-Hansen).
(Fremsat 3/11 88).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Frank Jensen (S):

Vi er nogle, der har ventet ret utålmodigt på justitsministerens lovforslag til ændring af rets-